

วิธีอ้างอิงบทความนี้: มาลีนิ บ้านรักสุขภาพ, สุดาวรรณ สมใจ, และพรกุล สุขสด. (2567). การพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เขตภาคกลาง ประเทศไทย. วารสารปฏิบัติการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน, 10(1), 38-52. <https://doi.org/10.53848/jlsc.v10i1.263041>

Received: August 26, 2022
Revised: November 09, 2022
Accepted: November 09, 2023

การพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เขตภาคกลาง ประเทศไทย

มาลีนิ บ้านรักสุขภาพ¹, สุดาวรรณ สมใจ², และ พรกุล สุขสด³

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การวิจัย 1) เพื่อศึกษาระดับความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 2) เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยเชิงสาเหตุนโยบายภาครัฐ การสนับสนุนด้านการเงิน คุณลักษณะผู้ประกอบการ การจัดการโซ่อุปทาน และความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และ 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เขตภาคกลาง ประเทศไทย การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เขตภาคกลาง 320 คน การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 18 คน ผลการวิจัยพบว่า (1) ความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอยู่ในระดับมาก (2) การจัดการโซ่อุปทาน คุณลักษณะผู้ประกอบการ นโยบายภาครัฐ และการสนับสนุนด้านการเงินมีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยมีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.62, 0.55, 0.54 และ 0.28 ตามลำดับ และ (3) แนวทางการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเขตภาคกลาง ประเทศไทย ประกอบด้วย 1) สถาบันทางการเงินทั้งภาครัฐและเอกชนกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการเข้าถึงการเงินและความเพียงพอทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 2) การสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการนำนวัตกรรมมาใช้ในองค์กร 3) การส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้พัฒนาศักยภาพตนเองอย่างต่อเนื่อง และ 4) ส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้มีการผลิต การกระจาย และการขนส่งสินค้าที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นภาครัฐจึงควรวางแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนา และยกระดับความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์โดยตรงต่อภาคเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต

คำสำคัญ: นโยบายภาครัฐ ความสามารถในการแข่งขัน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

* ผู้รับผิดชอบงานหลัก

¹ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, อีเมล maeeneph33@gmail.com

² อาจารย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, อีเมล sudawan.so@ssru.ac.th

³ อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, อีเมล pornkul.su@ssru.ac.th

The Competitiveness Development of SMEs in Central Region Thailand

Maleeenee Banraksukaphap¹, Sudawan Somjai² and Pornkul Suksod³

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the level of competitiveness of SMEs. 2) To study the influence of causal factors on government policy, financial support, entrepreneurial characteristics, supply chain management, and SMEs' competitiveness. 3) To the guidelines for the development of the competitiveness of SMEs in the central region of Thailand. In quantitative research, the sample consisted of 320 SMEs entrepreneurs who were members of the Federation of Thai SMEs in the central region Thailand. In qualitative research, in-depth interviews were conducted with 18 key informants. The research results showed that: 1) the competitiveness of SMEs was rated at a high level; 2) supply chain management, entrepreneurial characteristics, government policy, and financial support. All of these have a direct influence on the SMEs' competitiveness. The values of the influence were 0.62, 0.55, 0.54, and 0.28 respectively. 3) The guidelines for the development of the competitiveness of SMEs in the central region of Thailand included: (1) Public and private financial institutions, have established clear policies on financial access and adequacy for SMEs. (2) Assisting SMEs in implementing innovations in their organizations; (3) encouraging SMEs to constantly improve their own potential; and (4) encourage SMEs to have efficient production, distribution, and logistics. Thus, the government should develop in strategies to enhance the competitiveness of small and medium-sized SMEs, which will directly benefit the country's economic sector in the future.

Keywords: Government policy, Competitiveness, Small and Medium enterprises

Type of Article: Research Article

*Corresponding author

¹Student of Doctor of Philosophy Program, Graduate School, Suan Sunandha Rajabhat University, Email: maleeeneephd33@gmail.com

²Lecturer of Graduate School, Suan Sunandha Rajabhat University, Email: sudawan.so@ssru.ac.th

³Lecturer of Doctor of Philosophy Program, Graduate School, Suan Sunandha Rajabhat University, Email: pornkul.su@ssru.ac.th

ผ่านการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI.) อยู่ในกลุ่ม 1 สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

1. บทนำ

ประเทศไทยธุรกิจส่วนใหญ่เป็นธุรกิจ SMEs มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ในปี พ.ศ. 2561 ผลผลิตจาก SMEs คิดเป็นร้อยละ 42.1 ของ GDP ประเทศ ก่อให้เกิดการจ้างงาน 10.7 ล้านคน หรือร้อยละ 80 ของการจ้างแรงงานทั่วไป (นงา วะสี และคณะ, 2561) ปี พ.ศ. 2562 ธุรกิจ SMEs เกิดการจ้างงานร้อยละ 85.5 ของการจ้างงานรวมทั้งประเทศ ส่งผลให้ GDP ขยายตัวร้อยละ 3.1 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 43.6 ของ GDP รวมทั้งประเทศ และ SMEs มีมูลค่าส่งออกร้อยละ 28.8 สร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศเพิ่มถึงร้อยละ 43.6 แต่เป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติกำหนดสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของ SMEs ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศในปี พ.ศ. 2580 ที่ร้อยละ 60 ภาครัฐผลักดันการสร้างผู้ประกอบการ SMEs รายใหม่เข้าสู่ธุรกิจ และส่งเสริมความสามารถของผู้ประกอบการรายเก่าให้มี การลงทุน และมีศักยภาพในการแข่งขันสูงขึ้น (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562) ธนาคารแห่งประเทศไทยสำรวจ SMEs ทั่วประเทศ 2, 400 แห่ง พบว่า SMEs เผชิญกับ 3 ปัญหาสำคัญ คือ 1) ปัญหาต้นทุนสูง นอกจาก SMEs จะมี ภาระต้นทุนธุรกิจที่สูงแล้ว เช่น ราคาวัตถุดิบ ต้นทุนการเงิน ค่าจ้างแรงงาน และต้นทุนแฝงที่เกิดจากความ ยุ่งยากในการติดต่อกับภาครัฐในการขอสินเชื่อ และ 2) การแข่งขันรุนแรง ทั้งจากคู่แข่งที่เป็น SMEs ด้วย กันเอง การแข่งขันกับธุรกิจขนาดใหญ่ที่ขยายสาขาไปทุกพื้นที่ และการแข่งขันกับธุรกิจ E-commerce ที่ทำให้พฤติกรรมผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงไป และ 3) SMEs ในเมืองรอง มีความท้าทายในการดำเนินธุรกิจมากกว่า เมืองหลัก จาก 3 ปัญหา ดังนี้ 1) ขนาดของตลาดที่เล็กทำให้ผลกระทบจากการแข่งขันกับธุรกิจขนาดใหญ่ รุนแรงกว่า SMEs ในเมืองหลัก 2) ปัญหาขาดแคลนแรงงาน จากการอพยพย้ายถิ่นเข้าสู่เมืองหลัก การดึงดูดแรงงานจากธุรกิจ

ขนาดใหญ่ และ 3) ปัญหาโครงสร้างพื้นฐานไม่เอื้ออำนวยเป็นสาเหตุให้ SMEs เมืองรองเสียโอกาสและ ภาระต้นทุนธุรกิจที่สูงขึ้น (ฐิตา เกกานนท์, 2562)

การเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ช่วยให้ SMEs อยู่รอดในสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เป็นพลวัต ช่วยองค์กรปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม สร้างสมดุลระหว่าง คน โลก ผลกำไร การลดมลพิษและความเสื่อมโทรมของทรัพยากรในระยะยาว ดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบและมีจริยธรรม ใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Karaev et al., 2007) ความสามารถในการแข่งขันของ SMEs มีปัจจัยเกี่ยวข้องหลายปัจจัย เช่น นโยบายที่ต้องให้การสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs (Foreman-Peck, 2012) ปัจจัยด้านผู้ประกอบการในการผลักดันการดำเนินงานขององค์กร เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของ SMEs (Cong et al., 2021) ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางการเงินเป็นข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งเงินของ SMEs และลดความสามารถในการแข่งขันขององค์กร (Poufinas et al., 2018) และการจัดการโซ่อุปทาน (Vinayan et al., 2012)

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยเชิงสาเหตุ นโยบายภาครัฐ การสนับสนุนด้านการเงินคุณลักษณะผู้ประกอบการ การจัดการโซ่อุปทาน และความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาด กลางและขนาดย่อม
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาความสามารถ ในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เขตภาคกลาง ประเทศไทย

3. สมมติฐานการวิจัย

H_1 : นโยบายภาครัฐมีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม

H_2 : การสนับสนุนด้านการเงินมีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม

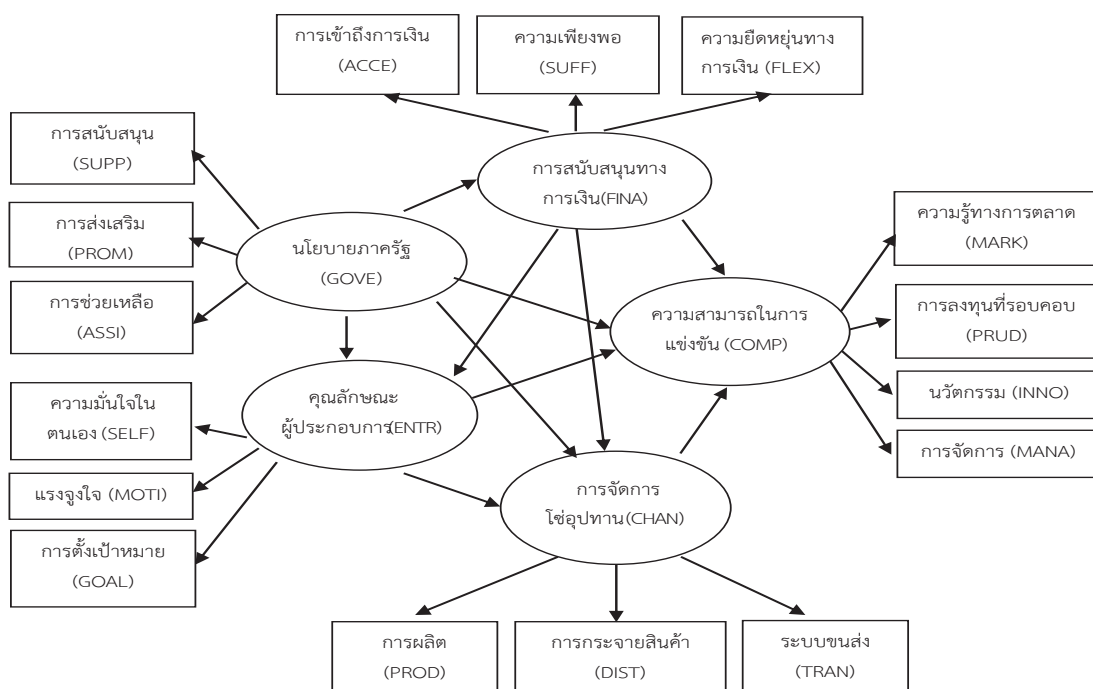
H_3 : คุณลักษณะผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจ ขนาด

กลางและขนาดย่อม

H_4 : การจัดการโซ่อุปทาน มีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรม สามารถนำเสนอกรอบแนวคิดการวิจัยตามภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

5. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

5.1 ความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness)

ความสามารถในการแข่งขันเริ่มต้นจากการที่บริษัทมีความสามารถในการสร้างสินค้า หรือบริการที่มีคุณภาพ มีการส่งมอบที่มีประสิทธิภาพไปจนถึงความคล่องตัวของธุรกิจ และการจัดการต้นทุนในการลงทุนเพื่อดำเนินธุรกิจ Lipczynski et al. (2017) ระบุสิ่งที่กำหนดความสามารถในการแข่งขันคือการมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพองค์กร ระดับความ

สำเร็จของอุตสาหกรรมคือระดับความสามารถในการแข่งขัน ดังนั้น SMEs ที่จะประสบความสำเร็จจึงจำเป็นต้องสร้างความสามารถในการแข่งขันด้วยเช่นกัน โดยการใช้ความรู้ทางการตลาด (Yuleva, 2019) การนำนวัตกรรมมาใช้ในการดำเนินงาน (Cao et al., 2018) การลงทุนที่รอบคอบ (Czerwonka & Jaworski, 2021) และ การจัดการ (Sánchez-Hernández et al., 2016)

5.2 นโยบายภาครัฐ (Government policy)

SMEs เป็นกลไกสำคัญในการแก้ไขปัญหาความยากจน และสร้างความยั่งยืนในระบบเศรษฐกิจฐานราก การส่งเสริม SMEs เป้าหมายหลัก คือ 1) เพิ่มความสำคัญของ SMEs ในระบบเศรษฐกิจ และผลักดันเป็นหนึ่งในกลไกสนับสนุนระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศให้เติบโตอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน 2) เพิ่มศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันของ SMEs การสร้างโครงสร้างพื้นฐานและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจ แรงจูงใจการแก้ไขปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ 3) สร้างความเข้มแข็งให้กับระบบ SMEs ฐานราก และสนับสนุนให้มีการใช้ทรัพยากรและ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการจ้างงานและสร้างรายได้ 4) สร้างผู้ประกอบการ SMEs รุ่นใหม่และส่งเสริมการ รวมกลุ่มให้เกิดสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ เกิดการ เกื้อหนุน แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และเพิ่มอำนาจใน การต่อรองมากขึ้น (นภา วะสี และคณะ, 2562) นโยบายภาครัฐจึงมีความสำคัญในการสนับสนุน ช่วยเหลือ และส่งเสริมผู้ประกอบการ SMEs ในการสร้างความสามารถในการแข่งขันให้มากขึ้น

5.3 การสนับสนุนด้านการเงิน (Financial support)

สถานการณ์ด้านการเงินของผู้ประกอบการ SMEs ในประเทศกำลังพัฒนาจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจทำให้ความสามารถในการแข่งขันลดน้อยลง เช่น ผู้ประกอบการของปากีสถานได้รับโอกาสการสนับสนุนด้านการเงินอย่างจำกัด และไม่มีควมยืดหยุ่นด้านอัตราดอกเบี้ย ส่งผลกับการเติบโตของธุรกิจ (Nasri et al., 2019) สอดคล้องกับ Aerts et al. (2014) ที่ศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านการเงินโดยเฉพาะการเข้าถึงแหล่งเงินระดับอัตราภาษีที่ยอมรับได้ และอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ Shinozaki (2012) ระบุว่า SMEs กระตุ้นอุปสงค์ ภายในประเทศผ่านการสร้างงาน นวัตกรรม

และการแข่งขัน สามารถผลักดันเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ การจัดลำดับความสำคัญของการพัฒนา SMEs จึงสำคัญสำหรับการส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ การเข้าถึงการเงินรวมทั้งความเพียงพอเป็นสิ่งสำคัญสำหรับ SMEs ที่จะให้อยู่รอดและเติบโต การไม่สามารถเข้าถึงการเงินเป็นปัจจัยสำคัญที่ขัดขวางการพัฒนาและความสามารถในการแข่งขันของ SMEs

5.4 คุณลักษณะผู้ประกอบการ (Entrepreneur characteristics)

แนวคิดคุณลักษณะของผู้นำที่ประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย 1) ความมั่นใจในตนเอง (Self-confidence) 2) มีความน่าไว้วางใจได้ (Trustworthiness) 3) มีลักษณะเด่น (Dominant) แตกต่างจากบุคคลอื่น 4) มีลักษณะแสดงตน (Extroversion) 5) มีการแสดงออกอย่างเหมาะสม (Assertiveness) 6) มีอารมณ์มั่นคง (Emotional stability) 7) มีความกระตือรือร้น (Enthusiasm) 8) มีอารมณ์ขัน (Sense of humor) 9) มีลักษณะเป็นคนที่อบอุ่น (Warmth) 10) มีความอดทนสูงต่อความคับข้องใจ (High tolerance for frustration) และ 11) มีการตระหนักรู้เกี่ยวกับจุดอ่อนและจุดแข็งของตนเอง รวมทั้งเป้าหมายของตนเอง (Self-awareness and self-objectivity) (DuBrin, 2001) คุณลักษณะผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย ความเชื่อมั่นในตนเองระดับสูง ความมุ่งมั่น ความเป็นผู้นำ การตั้งเป้าหมาย ความอดทนต่อความเสี่ยง ความคิดสร้างสรรค์ การปรับตัว และการมีแรงจูงใจ (Akeem & Adekanmbi, 2016)

5.5 การจัดการโซ่อุปทาน (Supply chain management)

การจัดการโซ่อุปทานมุ่งเน้นภายในองค์กร เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของบริษัทโดยเฉพาะ ต้นทุนการทำธุรกรรม โซ่คุณค่า และแนวคิดเครือข่าย แนวคิดและบริบทการจัดการโซ่อุปทานมีความ

หลากหลายมิติ (Dubois et al., 2004) เกี่ยวข้องกับ 8 มุมมอง ได้แก่ 1) มุมมองต้นทุนการทำธุรกรรม 2) มุมมองทรัพยากร 3) มุมมองความรู้ 4) ทฤษฎีทางเลือก 5) มุมมองของหน่วยงาน 6) ทฤษฎีสถาบัน 7) ทฤษฎีระบบ และ 8) แนวคิดเครือข่ายประกอบด้วย 3 องค์ประกอบสำคัญ คือ การผลิต การกระจายสินค้า และระบบขนส่งซึ่งมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพขององค์กร (Miri-Lavassani et al., 2009) การผลิตสินค้าหรือบริการสามารถตอบสนองคำสั่งซื้อของลูกค้าได้อย่างคล่องตัวด้วยระบบที่ทำให้การส่งมอบทันเวลาขององค์กร การจัดการโซ่อุปทานมีอิทธิพลต่อความสามารถในการแข่งขันของที่สามารถวัดจากตัวชี้วัดต้นทุน คุณภาพ ความยืดหยุ่น ความรวดเร็วในการส่งมอบผลิตภัณฑ์และนวัตกรรมที่เป็นปัจจัยสำคัญของความได้เปรียบในการแข่งขันด้านการผลิตและการให้บริการ (Pono et al., 2020)

6. วิธีดำเนินการวิจัย

6.1 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบผสมผสาน (Mixed methods research) คือ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยนโยบายภาครัฐ การสนับสนุนทางการเงิน คุณลักษณะผู้ประกอบการ การจัดการโซ่อุปทาน และความสามารถในการแข่งขันของ SMEs และยืนยันผลการวิจัยเชิงปริมาณด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) เพื่อนำข้อมูลมาสรุปและสร้างแนวทางทางการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเขตภาคกลาง ประเทศไทย

6.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรการวิจัยเชิงปริมาณ คือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เขตภาคกลาง จำนวน 7,748 ราย กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีประสบการณ์

ในการบริหารไม่น้อยกว่า 1 ปี ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 20 เท่าของตัวแปรสังเกต (สุภมาส อังศุโชติ และคณะ, 2554) การศึกษาครั้งนี้มี 16 ตัวแปร กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 320 คน ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามประสบการณ์

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ

1) ผู้บริหารภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 4 คน 2) ประธานสมาคมพันธ์เอสเอ็มอีไทยของจังหวัดภาคกลาง 6 คน และ 3) ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีประสบการณ์ในการบริหารวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไม่น้อยกว่า 5 ปี 6 คน รวม 16 คน

6.3 เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล จำนวน 5 ข้อ และส่วนที่ 2 ปัจจัยนโยบายภาครัฐ การสนับสนุนทางการเงิน คุณลักษณะผู้ประกอบการ การจัดการโซ่อุปทาน และความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ลักษณะข้อคำถามประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 80 ข้อ ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้วยการหาค่า Index of item-objective congruence (IOC) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ได้ค่า IOC รายข้อระหว่าง .60-1.00 หลังจากนั้น นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัดอุทัยธานี 30 คน นำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธี Cronbach's Alpha Coefficient ได้ค่าความเชื่อมั่นรายด้าน ดังนี้ ด้านนโยบายภาครัฐ เท่ากับ .935 ด้านคุณลักษณะผู้ประกอบการ เท่ากับ .964 ด้านการสนับสนุนทางการเงิน เท่ากับ .963 ด้านการจัดการโซ่อุปทาน เท่ากับ .917 และด้านความสามารถในการแข่งขัน เท่ากับ .949 และค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับเท่ากับ .978

เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง 1 ฉบับจำนวน 5 ข้อ ลักษณะข้อคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญแสดงความคิดเห็น ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยเชิงคุณภาพโดยนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความถูกต้อง และความครอบคลุมของข้อคำถามก่อนนำไปใช้สัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

6.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติที่กำหนด 320 คน ในส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้ง 16 คน ด้วยตนเอง

6.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยการใช้สถิติเชิงพรรณนา อธิบายคุณลักษณะส่วนบุคคล คะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ศึกษา และสถิติอนุมานเพื่อ

ทดสอบสมมติฐานและหาค่าอิทธิพล

การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา โดยจัดเนื้อหาเป็นหมวดหมู่ จำแนกตามปัจจัยที่ศึกษา

7. ผลการวิจัย

7.1 ผลการวิจัยเชิงปริมาณ

1. ระดับของปัจจัยที่ศึกษา

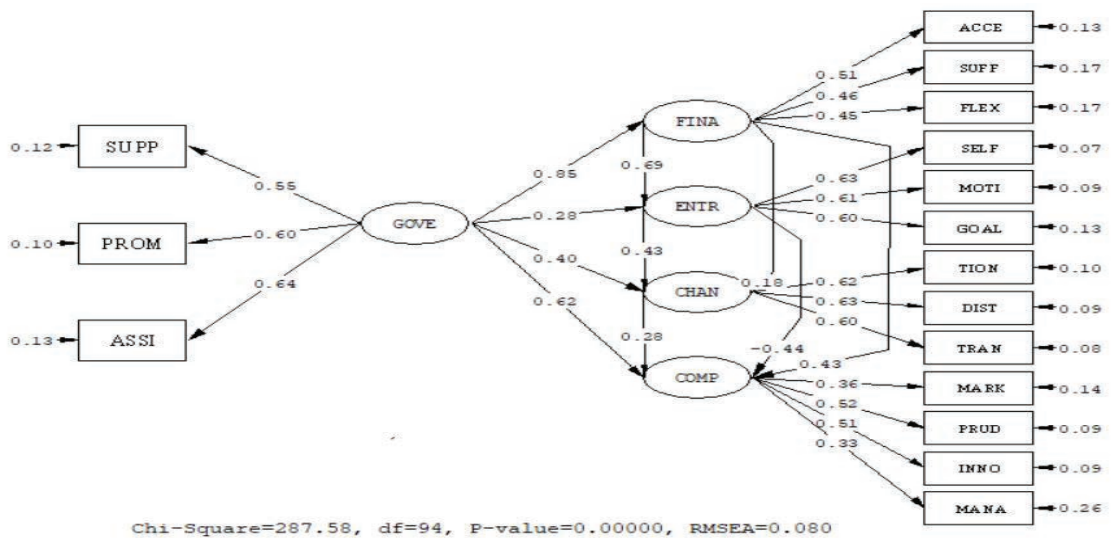
กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ปัจจัย โดยการสนับสนุนด้านการเงินมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = .46) รองลงมาคือนโยบายภาครัฐ ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = .51) กับคุณลักษณะผู้ประกอบการ ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = .46) การจัดการโซ่อุปทาน ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = .53) และ ความสามารถในการแข่งขันมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = .53) แสดงตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับของปัจจัยที่ศึกษา

ปัจจัยที่ศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
นโยบายภาครัฐ	3.94	.51	มาก	2
การสนับสนุนด้านการเงิน	3.96	.46	มาก	1
คุณลักษณะของผู้ประกอบการ	3.94	.46	มาก	2
การจัดการโซ่อุปทาน	3.91	.52	มาก	4
ความสามารถในการแข่งขันของ SMEs	3.77	.53	มาก	5

2. ผลการวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง

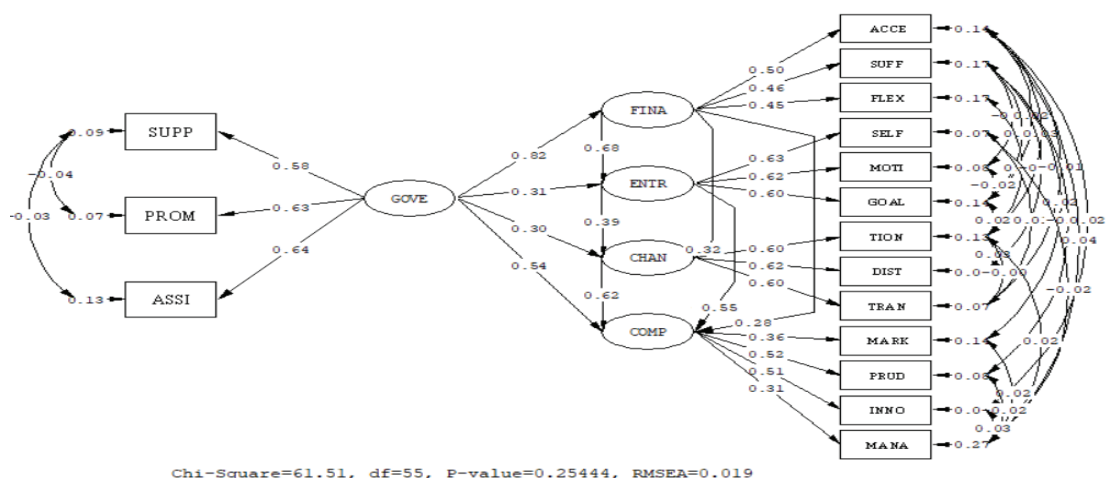
สามารถนำเสนอแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์ตามสมมติฐาน (Estimates) ตามภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์ตามสมมติฐาน (Estimates)

จากภาพที่ 2 แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์ตามสมมติฐาน (Estimates) พบว่ามีเส้นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงบางเส้นมีค่าติดลบ จำนวน 1 เส้น มีค่าเท่ากับ -0.44 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนเส้นที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีจำนวน 4 เส้น มีค่าเท่ากับ 0.85, 0.28, 0.40 และ 0.62 ตาม

ลำดับ นอกจากนั้นยังมีค่าดัชนีวัดความสอดคล้องของแบบจำลองที่ยังไม่ได้มาตรฐาน จึงมีการปรับโมเดล (Model modification) นำเสนอแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์ (Structural model) ที่เป็นแบบจำลองทางเลือก ตามภาพที่ 3

ภาพที่ 3 แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์แบบทางเลือก (Estimates)

ผลการเปรียบเทียบแบบจำลองตามสมมติฐานและแบบจำลองทางเลือก แสดงให้เห็นว่าแบบจำลองทางเลือกมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ดีกว่า โดยการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างด้วยการตรวจสอบความกลมกลืน

ระหว่างรูปแบบที่เป็นสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และรูปแบบที่เป็นรูปแบบทางเลือกกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าสถิติวัดระดับความกลมกลืนและดัชนีวัดความสอดคล้องความกลมกลืนตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบแบบจำลองตามสมมติฐานการวิจัยกับแบบจำลองทางเลือกและความหมาย

รายการ	ค่าสถิติ	แบบจำลองตามสมมติฐาน	แบบจำลองทางเลือก	ความหมาย
1. Chi-square (χ^2)	*ต่ำใกล้ 0 *เท่ากับ df	287.58 94	61.51 55	เหมาะสม
Relative Chi-square	(χ^2/df) < 2.00	3.06	1.12	เหมาะสม
2. GFI	> 0.90	0.90	0.98	เหมาะสม
3. AGFI	> 0.90	0.85	0.94	เหมาะสม
4. RMR	เข้าใกล้ 0.00	0.012	0.007	เหมาะสม
5. RMSEA	< 0.05	0.080	0.019	เหมาะสม
6. CFI	*0.00-1.00	0.99	1.00	เหมาะสม
7. CN	> 200	142.50	425.33	เหมาะสม

3. ผลการทดสอบสมมติฐาน เพื่อหาค่าอิทธิพลของปัจจัยนโยบายภาครัฐ การสนับสนุนด้านการเงิน คุณลักษณะผู้ประกอบการ และการจัดการโซ่อุปทานที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า

1) นโยบายภาครัฐส่งผลทางตรงต่อความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.54 สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2

2) การสนับสนุนด้านการเงิน ส่งผลทางตรงต่อความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.28 สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2

3) คุณลักษณะผู้ประกอบการ ส่งผลทางตรงต่อความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.55 สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 3

4) การจัดการโซ่อุปทาน ส่งผลทางตรงต่อความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.62 สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 4

ผลการทดสอบสมมติฐาน และค่าอิทธิพลของตัวแปรแฝงที่ศึกษานำเสนอตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานการวิจัย	สัมประสิทธิ์เส้นทาง	t statistics	ผลลัพธ์
1. นโยบายภาครัฐส่งผลทางตรงต่อความสามารถในการแข่งขันของ SMEs (GOVE --> COMP)	0.54**	3.64	สนับสนุน
2. การสนับสนุนด้านการเงิน ส่งผลทางตรงต่อความสามารถในการแข่งขันของ SMEs (FINA --> COMP)	0.28*	2.15	สนับสนุน
3. คุณลักษณะผู้ประกอบการ ส่งผลทางตรงต่อความสามารถในการแข่งขันของ SMEs (ENTR --> COMP)	0.55*	2.41	สนับสนุน
4. การจัดการโซ่อุปทาน ส่งผลทางตรงต่อความสามารถในการแข่งขันของ SMEs (CHAN --> COMP)	0.62*	2.32	สนับสนุน

* p-value .05, ** p-value .01

7.2 ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความคิดเห็นในทิศทางเดียวกันว่า แนวทางการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของ SMEs เขตภาคกลาง ประเทศไทย ประกอบด้วย

1. การสนับสนุน และส่งเสริมการจัดการโซ่อุปทานของผู้ประกอบการ SMEs ให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด เพื่อสร้างโอกาสในการกระจายสินค้า และการบริการให้ถึงมือผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว นำไปสู่ความพึงพอใจของผู้บริโภค

2. ส่งเสริมผู้ประกอบการ SMEs ให้มีความรู้ความสามารถ และศักยภาพเพิ่มขึ้น เพื่อให้ผู้ประกอบการมีความมั่นใจในตนเอง เกิดแรงจูงใจในการดำเนินธุรกิจ และสามารถกำหนดเป้าหมายของธุรกิจในอนาคต

3. ภาครัฐควรกำหนดนโยบายช่วยเหลือสนับสนุน และส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ SMEs สามารถนำสินค้า หรือผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาด และการหาตลาดใหม่ๆ ให้กับผู้ประกอบการ SMEs มากขึ้น

4. ภาครัฐและสถาบันการเงินควรสร้างความร่วมมือ ในการสนับสนุนด้านการเงินให้กับผู้ประกอบการ SMEs ในการต่อยอด หรือพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่เข้าสู่ตลาดให้มากขึ้น

8. สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

8.1 สรุปผลการวิจัย

1. ระดับของนโยบายภาครัฐ การสนับสนุนด้านการเงิน คุณลักษณะผู้ประกอบการ การจัดการโซ่อุปทาน และความสามารถในการแข่งขันของ SMEs อยู่ในระดับมาก

2. นโยบายภาครัฐ การสนับสนุนด้าน การเงิน คุณลักษณะผู้ประกอบการ และการจัดการ โซ่อุปทาน มีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

3. แนวทางการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของ SMEs เขตภาคกลาง ประเทศไทย ประกอบด้วย 1) การสนับสนุน และส่งเสริมการจัดการโซ่อุปทานของผู้ประกอบการ SMEs ให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด 2) ส่งเสริมผู้ประกอบการ SMEs ให้มีความรู้ความสามารถ และศักยภาพเพิ่มขึ้น 3) ภาครัฐกำหนดนโยบายช่วยเหลือ สนับสนุน และส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ SMEs สามารถนำสินค้า หรือผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาด และ 4) ภาครัฐและสถาบันการเงินควรสร้างความร่วมมือ ในการสนับสนุนด้านการเงินให้กับผู้ประกอบการ SMEs

8.2 อภิปรายผลการวิจัย

1. นโยบายภาครัฐ การสนับสนุนด้านการเงิน คุณลักษณะผู้ประกอบการ การจัดการโซ่อุปทาน และความสามารถในการแข่งขันของ SMEs อยู่ในระดับมากถึง 5 ปัจจัยมีรายละเอียด ดังนี้

นโยบายภาครัฐมีความสำคัญระดับมาก อธิบายได้ว่า การดำเนินธุรกิจเพื่อให้ SMEs สามารถแข่งขันได้กับธุรกิจขนาดใหญ่ทั้งภายใน และภายนอกประเทศได้นั้น จำเป็นที่ภาครัฐจะต้องกำหนดนโยบายภาครัฐในการช่วยเหลือ สนับสนุนและส่งเสริมที่ชัดเจนมีความเป็นรูปธรรม เพราะหากภาครัฐไม่ให้การช่วยเหลือหรือสนับสนุน SMEs จะก่อให้เกิดผลกระทบกับการดำเนินธุรกิจของ SMEs อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (Japan International Cooperation Agency: JICA, 2021) การกำกับดูแลจากภาครัฐในการสนับสนุนและช่วยเหลือต้องทันเวลา เนื่องจาก SMEs ส่วนใหญ่มีทรัพยากรทางการเงินที่จำกัด หากไม่มีนโยบายช่วยเหลือทางการเงินจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อการดำเนินธุรกิจ (OECD, 2019)

การสนับสนุนด้านการเงิน มีความสำคัญระดับมาก อธิบายได้ว่า SMEs เป็นธุรกิจที่จะต้องพึ่งพาการสนับสนุนทางการเงินอย่างมาก เนื่องจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่ มีปัญหาและขาดโอกาสในการได้รับสินเชื่อจากสถาบันการเงินเนื่องจากขาดหลักประกัน (Ngeek, 2016) สอดคล้องกับ Nasri et al. (2019) ศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการ SMEs ของปากีสถานได้รับการสนับสนุนด้านการเงินอย่างจำกัด และไม่มีควมยืดหยุ่นด้านอัตราดอกเบี้ยส่งผลกับการเติบโตของธุรกิจ และ Aerts et al. (2014) ศึกษาพบว่า การเข้าถึงแหล่งเงิน ระดับอัตราภาษีที่ยอมรับได้ และอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของ SMEs

คุณลักษณะผู้ประกอบการ มีความสำคัญระดับมาก เพราะผู้ประกอบการธุรกิจเป็นผู้ที่มีบทบาทและมีความรับผิดชอบในฐานะผู้นำองค์กร คุณลักษณะของ

ผู้ประกอบการสะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ความสามารถ และทักษะที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจ และส่งผลต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของธุรกิจ Akeem and Adekanmbi (2016) ศึกษา พบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการคือ ความมุ่งมั่น ความเป็นผู้นำ การตั้งเป้าหมาย ความคิดสร้างสรรค์ การปรับตัว และแรงจูงใจ ส่งผลกับผลการดำเนินการของ SMEs

การจัดการโซ่อุปทาน มีความสำคัญระดับมาก เนื่องจาก ผู้ประกอบการจำเป็นต้องมีกระบวนการหรือวิธีการจัดส่งสินค้า หรือผลิตภัณฑ์ไปสู่ลูกค้าหรือผู้บริโภค สินค้า หรือผลิตภัณฑ์ หรือบริการเหล่านั้นต้องตรงกับความต้องการของลูกค้า จึงจะสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าได้ Kumar et al. (2013) ระบุ การแข่งขันและประสิทธิภาพของ SMEs ผ่านแนวทางการจัดการ โซ่อุปทานที่มีประสิทธิภาพจะสามารถเอาชนะความไม่แน่นอนและความผันแปรต่างๆ ในธุรกิจได้ และ Didonet and Díaz (2012) ระบุ การจัดการโซ่อุปทาน มีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นองค์กร เนื่องจากการจัดการโซ่อุปทานกลายเป็นส่วนหนึ่งของหลายองค์กรที่มุ่งเน้นการจัดหาสินค้าและบริการสำหรับลูกค้า

ความสามารถในการแข่งขัน มีความสำคัญระดับมาก ช่วยให้ SMEs อยู่รอดและประสบความสำเร็จ การเพิ่มความสามารถช่วยให้องค์กรปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม สามารถจัดหาผลิตภัณฑ์และบริการคุณภาพสูง เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Karaev et al., 2007) สอดคล้องกับ Lipczynski et al. (2017) ระบุ ความสามารถในการแข่งขันส่งผลให้องค์กรสามารถก่อให้เกิดผลตอบแทนที่สูงขึ้น เป็นหนึ่งในตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพองค์กร

2. ผลของอิทธิพลปัจจัยนโยบายภาครัฐ การสนับสนุนด้านการเงิน คุณลักษณะผู้ประกอบการ และการจัดการโซ่อุปทานที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีรายละเอียด ดังนี้

นโยบายภาครัฐส่งผลทางตรงต่อความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม OECD (2019) ระบุ นโยบายภาครัฐที่จะช่วยให้ SMEs สามารถแข่งขันและสร้างความยั่งยืน คือ การสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการเพิ่มทักษะของพนักงานเพื่อเป็นการส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม นโยบายการสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุน SMEs ให้ขยายขนาดเครือข่าย การเพิ่มความช่วยเหลือในการเข้าถึงเครื่องมือทางการเงินที่หลากหลาย และสอดคล้องกับ Japan International Cooperation Agency: JICA (2021) ระบุว่านโยบายภาครัฐในการพัฒนา SMEs คือการสนับสนุนหรือเป็นตัวกลางในการจัดการ การประกอบการเพื่อการเติบโตของ SMEs ในสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ และการส่งเสริมหรือเพิ่มความสามารถในการแข่งขันที่เท่าเทียมในอุตสาหกรรม และการสนับสนุนในการฟื้นฟูท้องถิ่น ชุมชนและการสร้างการจ้างงาน และการเข้าถึงเงินทุน

การสนับสนุนด้านการเงิน ส่งผลทางตรงต่อความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เนื่องจาก การประกอบธุรกิจมีความยุ่งยาก ซับซ้อน และการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของธุรกิจมีปัจจัยด้านการเงินเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะ SMEs ที่ประสบปัญหาหรือความล้มเหลวเกิดจากการเข้าถึงการสนับสนุนด้านการเงิน (Liargovas & Skandalis, 2010) สอดคล้องกับ Csapi and Balogh (2020) ศึกษา พบว่ามาตรการทางการเงินสามารถขับเคลื่อนความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจในประเทศพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญ และสอดคล้องกับ Angeloska-Dichovska and Boskoska (2018) ศึกษาพบว่า การได้รับเงินสนับสนุนสร้างโอกาสความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้นของ SMEs ในประเทศมาซิโดเนีย

คุณลักษณะผู้ประกอบการ ส่งผลทางตรงต่อความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เนื่องจากผู้ประกอบการมีบทบาท และ

ความรับผิดชอบในการบริหารองค์กร คุณลักษณะผู้ประกอบการเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีสำคัญในการผลักดันการดำเนินงานขององค์กร เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของ SMEs ธุรกิจท่องเที่ยว (Cong et al., 2021) สอดคล้องกับ Zaridis (2016) ศึกษา พบว่า คุณลักษณะผู้ประกอบการเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของ SMEs เนื่องจากคุณลักษณะของ SMEs สามารถสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของ SMEs

การจัดการโซ่อุปทาน ส่งผลทางตรงต่อความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม ผู้ประกอบการตระหนักเกี่ยวกับองค์ประกอบของโซ่อุปทานและผลกระทบที่อาจส่งผลต่อประสิทธิภาพโดยรวมขององค์กร Kumar et al. (2013) ระบุว่า การจัดการโซ่อุปทานสามารถเอาชนะความไม่แน่นอนและความผันแปรต่างๆ ในธุรกิจได้ เช่น ความไม่แน่นอนของอุปสงค์ ความผันผวนของ ราคาวัตถุดิบ ความล่าช้าในการส่งมอบและความ ต้องการตามฤดูกาล เป็นต้น สอดคล้องกับ Pono et al. (2020) ระบุว่าองค์กรที่สามารถทำการผลิตสินค้า หรือบริการสามารถตอบสนองคำสั่งซื้อของลูกค้าได้อย่างคล่องตัวด้วยระบบที่ทำให้การส่งมอบทันเวลา คือ ความสามารถในการแข่งขันขององค์กรที่จะเห็นได้จากการเติบโตของกำไรและยอดขายที่เพิ่มขึ้นทุกปี

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ภาครัฐควรกำหนดนโยบายช่วยเหลือสนับสนุน และส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านการเงิน การวิจัย และพัฒนา เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

2. ภาครัฐควรสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้นำนวัตกรรมมาใช้ในการผลิตสินค้า

หรือผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มคุณภาพและมาตรฐานการผลิต ซึ่งจะเพิ่ม ความสามารถในการแข่งขัน และเป็นที่ ยอมรับของผู้บริโภคมากขึ้น

3. ภาครัฐควรให้การส่งเสริมระบบโซ่อุปทาน โดยเฉพาะโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม เพื่อ ช่วยให้การขนส่งสินค้า หรือผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม

4. ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมควรให้ความสำคัญและตระหนัก ถึงการ พัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มความรู้ และศักยภาพในการ

ดำเนินธุรกิจ ภายใต้สภาวะการแข่งขันที่ เข้มข้นใน ปัจจุบัน

9.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ปัจจัยความสำเร็จอย่างยั่งยืนของวิสาหกิจ ขนาดกลาง และขนาดย่อม เขตภาคกลาง ประเทศไทย
2. การประเมินปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความ สามารถในการแข่งขันเพื่อส่งเสริมความยั่งยืนให้กับ ประเทศไทย
3. บทบาทของนโยบายภาครัฐในการขับเคลื่อน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

เอกสารอ้างอิง

- ฐิตา เกกานนท์. (2562). *โครงการศึกษาด้านโครงสร้างเศรษฐกิจไทยที่มีนัยต่อการดำเนินนโยบาย สายนโยบาย การเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ปลอดภัย SMEs ไทย ปรับตัวอย่างไรให้เติบโต*. กรุงเทพฯ: ธนาคาร แห่งประเทศไทย.
- นงา วะสี, ชมพูนท มนต์ชัยตระกูล, มานิตา รัตนสังธรรม, พรชนก บำรุงเรือง และกฤษฎ์เลิศ สัมพันธ์รักษ์. (2561). มุมมอง สีนเชื่อธุรกิจไทยจากข้อมูลรายสัญญา ตอนที่ 1. *Market Research Accessible*, 12(2), 1-10.
- นงา วะสี, บุญธิดา เสงี่ยมเนตร และชมพูนท มนต์ชัยตระกูล. (2562). *นโยบายส่งเสริม SMEs: เราไปถึงสิ่ง ที่คาดหวังหรือยัง*. ค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2564, จาก: <https://www.pier.or.th/wp-content/>
- สุภมาส อังศุโชติ, สมถวิล วิจิตรวรรณ และรัชนิกุล ภิญโญภาณุวัฒน์. (2554). *สถิติวิเคราะห์ สำหรับการวิจัย ทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์: เทคนิคการใช้โปรแกรม LISREL*. กรุงเทพฯ: เจริญดีมั่นคงการพิมพ์.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). *แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่*. ค้นเมื่อ 7 ธันวาคม 2564, จาก: <http://nscr.nesdb.go.th/wp-content/uploads/2019/04/08>.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). *อัตราการขยายตัวของ GDP SME ไตรมาส ที่สามของปี 2562*. ค้นเมื่อ 7 ธันวาคม 2564, จาก: [https://www.sme.go.th/upload/mod_ download/](https://www.sme.go.th/upload/mod_download/)
- Aerts, G., Grage, T., Doods, M., & Haezendonck, E. (2014). Public-Private Partnerships for the Provision of Port Infrastructure: An Explorative Multi-Actor Perspective on Critical Success Factors. *The Asian Journal of Shipping and Logistics*, 30(3), 273-298.
- Akeem, A. O., & Adekanmbi, O. (2016). Relationship between Entrepreneurial Characteristics and Performance of Small and Medium Scale Enterprise (A Study of SMEs in Yaba LCDA). *International Journal of Business and Social Science*, 7(9), 137-146.

- Angeloska-Dichovska, M., & Boskoska, M. (2018). *Innovations and Financial Support in Function of Competitiveness of SMEs*. Retrieved 20 July 2021, From: file:///C:/Users/USER/Downloads/3.Angeloska-DichovskaandBoskoska.pdf
- Cao, Y., Ajjan, H., Hong, P. C., & Le, T. (2018). Using social media for competitive business outcomes: An empirical study of companies in China. *Journal of Advances in Management Research*, 15(2), 35-42.
- Cong, L. C., Thu, D. A., & Thao, V. T. (2021). The competitiveness of small and medium enterprises in the tourism sector: the role of leadership competencies. *Journal of Economics and Development*, 23(3), 299-316.
- Csapi, V., & Balogh, V. (2020). A financial performance-based assessment of SMEs' competitiveness – an analysis of Hungarian and US small businesses. *Problems and Perspectives in Management*, 18(3), 452-464.
- Czerwonka, L., & Jaworski, J. (2021). Capital structure determinants of small and medium-sized enterprises: evidence from Central and Eastern Europe. *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 18(2), 277-297.
- Didonet, S. R., & Díaz, G. (2012). Supply Chain Management Practices as a Support to Innovation in SMEs. *Journal of Technology Management & Innovation*, 7(3), 2-11.
- Dubois, A., Hulthen, K., & Pederson, A. C. (2004). Supply chains and interdependence: A theoretical analysis. *Journal of Purchasing and Supply Management*, 10(1), 3-9.
- DuBrin, J. A. (2001). *Leadership: Research Findings, Practice and Skills*. Massachusetts: Houghton Mifflin Company.
- Foreman-Peck, J. (2012). Effectiveness and efficiency of SME innovation policy. *Small Business Economic*, 41(1), 1-17.
- Japan International Cooperation Agency: JICA. (2021). *Approaches for Systematic Planning of Development Projects. Effective Approaches on the Promotion of Small and Medium Enterprises (SMEs)*. Retrieved 20 July 2021, From: <http://www.jica.go.jp/jica-ri/IFIC>.
- Karaev, A., Koh, S.C.L., & Szamosi, L.T. (2007). The Cluster Approach and SME Competitiveness: A Review. *Journal of Manufacturing Technology Management*, 18, 818-835.
- Kumar, R., Singh, R.K., & Shankar, R. (2013). Study on coordination issues for flexibility in supply chain of SMEs: a case study. *Global Journal of Flexible System Management*, 14(2), 81-92.
- Liargovas, P., & Skandalis, K. (2010). Factors affecting firm competitiveness: the case of Greek industry. *European Institute Journal*, 2(2), 184- 197.

- Lipczynski. J., Goddard. J., & Wilson. J. O.S., (2017). *Competition, Strategy and Policy* (5th Ed.) United Kingdom: Pearson.
- Miri-Lavassani, K., Movahedi, B., & Kumar, V. (2009). Developments in theories of supply chain management: The case of B2B electronic marketplace adoption. *International Journal of Knowledge, Culture and Change management*, 9(6), 85-97.
- Nasri, M., Iqbal, R., & Akhtar, C. S. (2019). Factors Affecting Growth of Women Entrepreneurs in Pakistan. *Pakistan Administrative Review*, 3(1), 35-50.
- Ngek, N. B. (2016). Performance implications of financial capital availability on the financial literacy – performance nexus in South Africa. *Investment Management and Financial Innovations*, 13(2), 354-362.
- OECD. (2019). *SMEs and Entrepreneurship Outlook 2019*. Paris: OECD Publishing. Retrieved 20 July 2021, From: <https://www.oecd.org/industry/SMEss/Policy>.
- Pono, M., Syamsu, A., & Musran, M. (2020). The effect of supply chain strategy toward competitive advantage, and company performance: case of small medium industries in West Sulawesi Province of Indonesia. *ESPACIOS*, 41(14), 1-10.
- Poufinas, T., Galanos, G., & Papadimitriou, P. (2018). The Competitiveness of Small and Medium Enterprises in Adverse Economic Environments. *Theoretical Economics Letters*, 8, 2788 - 2802.
- Sanchez-Fernandez, M. I., Gallardo-Vazquez, D., Barcik, A., & Dziwinski, P. (2016). The effect of the internal side of social responsibility on firm competitive Success in the business services industry. *Sustainability*, 8, 1-15.
- Shinozaki, S. (2012). *A New Regime of SME Finance in Emerging Asia: Empowering Growth-Oriented SMEs to Build Resilient National Economies*. Manila: Asian Development Bank (ADB).
- Vinayan, G., Jayashree, S., & Marthandan, G. (2012). Critical Success Factors of Sustainable Competitive Advantage: A Study in Malaysian Manufacturing Industries. *International Journal of Business and Management*, 7(22), 29-45.
- Yuleva, R. D. (2019). Competitive Advantages and Competitive Strategies of Small and Medium-Sized Enterprises. *Economics and Management*, 16(1), 71-81.
- Zaridis, A. D. (2016). The Relation between Entrepreneur's Characteristics and Competitive Advantage. A Roadmap to SMEs' Success. *International Journal of Emerging Research in Management & Technology*, 5(9), 53-58.